

Pravé miesto bohoslužby

Jan 4,23-24. – „*Ale prichádza hodina, a už je tu, keď pravi ctitelia budú vzývať Otca v duchu a v pravde; ved' aj Otec takýchto ctiteľov chce mať. Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde.*“

Ježiš ide do Galilei a prechádza cez Samáriu. Tu pri Jákobovej studni blízko mesta Sychar stretáva ženu Samaritánku. Keďže bolo poludnie a bol ustatý, pýtal si od nej vodu. Žena je veľmi prekvapená, že on Žid si pýta od nej Samaritánky vody – lebo Židia sa nestretávali so Samaritánmi.

Táto nevraživosť trvala u nich už niekoľko storočí.

(O pôvode Samaritánov hovorí 2.Kral.17,24-41.)

V roku 722 pred Kr. padá Izraelské kráľovstvo, ale nie všetci Židia boli odvedení do asýrskeho zajatia. Tí, ktorí zostali, sa zmiešali s pohanmi - dostali meno Samaritáni. Keď sa Židia vrátili z babylonského zajatia, začína sa spor medzi nimi a Samaritánmi. Zerubábel odmietol ich ponuku účasti na znovu vybudovaní chrámu a to podmienilo nenávisť medzi Židmi a Samaritánmi. Samaritáni si postavili akýsi vzdorochrám na hore Gerizim. V dobe Ježiša z chrámu zostali len zvyšky – prakticky len oltár.

Ježiš nemá predsudky, pýta si od ženy Samaritánky vodu a následne jej ponúka živú vodu, po ktorej nebude nikdy smädná. Samaritánka bola v prvom momente prekvapená ved' nemal žiadne vedro, ale aj veľmi rada, že nebude musieť chodiť na vodu.

Ježiš povie Samaritánke niečo z jej minulosti a ona usúdi, že asi bude prorokom. Aby obrátila reč na inú tému, nastolí teologickú otázku o mieste uctievania, ktorá bola v tej dobe tiež jedným z bodov, na ktorom sa nevedeli Samaritáni zhodnúť so Židmi: **Ján 4,20.** – „*Naši otcovia vzývali Boha na tomto vrchu, ale vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde treba vzývať Boha.*“

Ježiš odpovedá (verš 21.) „*Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme nebudete vzývať Otca.*“

Ježiš ukázal, že ide o viac než o vrch Gerizim, na ktorom obyvatelia Samárie vybuďovali chrám, ale rovnaký postoj zaujal aj k chrámu v Jeruzaleme. Pravá bohoslužba je založená na niečom inom, než len na vonkajších formách a miestach bohoslužby.

Pán Boh neuprednostňuje konkrétne miesto bohoslužby (ako by sme sa cítili, keby sme napr. museli chodiť na PVP do Jeruzalema). Tým že navštívime „sväté miesta“ vo Svätej zemi nebudeme o nič svätejšími.

Pán Boh zámerne nechce, aby sme boli zakotvení len na jedno miesto uctievania, lebo vie a história to mnohokrát potvrdila, že tým sa stáva miesto al. predmet „svätým“ a uctieva sa.

E.G.Whitová v knihe **Túžba vekov** (121) píše - Na spoločenstvo s nebom nestačí obdivovať svätý vrch či posvätný chrám. Náboženstvo nespočíva v okázalých formách zbožnosti a obradov. Ak mu chceme správne slúžiť, musíme sa najprv narodiť z Božieho Ducha.

Ježiš ďalej hovorí, že základom pravej bohoslužby je osobný vzťah so Stvoriteľom a Vykupiteľom a nie formy a tradície... **Jan 4,23-24.** – „*Ale prichádza hodina, a už je tu, keď pravi ctitelia budú vzývať Otca v duchu a v pravde; ved' aj Otec takýchto ctiteľov chce mať. Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde.*“

Pán Ježiš hovorí Samaritánke, že Ho budú uctievať v Duchu a v pravde - uctievať v Duchu znamená, že ctitelia budú mať resp. budú vedení Božím Duchom, budú uctievať Boha z úprimného srdca naplneného láskou a rešpektom (báňňou),

- uctievať v pravde znamená, že pravi služobníci budú milovať Boha a budú ho poslúchať a robiť to, čo je správne – budú čestní. Ako inak sa môžu dozvedieť, čo je správne, ak nepoznajú pravdu – zákon pravdy resp. Pravdu. Uctievať v Duchu a v pravde znamená prijať pravdu do srdca a žiť tak, ako to učil Ježiš Kristus.

Jan 4,24 – „*Boh je Duch a tí, čo ho vzývajú, musia mať jeho ducha a žiť v jeho pravde.*“ (preklad NZ „Nádej pre každého“ - NPK)

E.G.Whitová v knihe **Proroci a králi** (26) píše - Hoci Boh nebýva v chrámoch postavených rukami, zhromaždenia svojho ľudu počtí svojou prítomnosťou. Boh sľúbil, že svojich vyznávačov navštívi svojím Duchom tam, kde sa schádzajú a kde ho hľadajú, kde mu vyznávajú hriechy a kde sa jeden za druhého modlia. **Mt. 18,20.** – „*Lebo kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi.*“ Ak Boha nectia v Duchu, pravde a v kráse svätosti, ich zhromaždenie nemá nijakú cenu. Pán o nich hovorí: „*Tento ľud ma ctí perami, ale jeho srdce je odo mňa ďaleko. Zbytočne ma však uctievať*“ (Mat 15,8.9).

Aplikácia do života :

Najdôležitejšie slovo v texte :

Jan 4, 23-24. „Ale prichádza hodina, a už je tu, keď praví ctitelia budú vzývať Otca v duchu **a** v pravde; veď aj Otec takýchto ctiteľov chce mať. Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu **a** v pravde.“

je „**a**“. To znamená, že ani jedna oblasť by nemala byť nadradená tej druhej.

Príklad:

- uprednostňovanie vzývania „v duchu“ dáva dôraz na ducha – prejavujú sa viac emócie

- uprednostňovanie vzývania „v pravde“ dáva dôraz na zachovávanie litery zákona, či dodržiavanie pravidiel bez zohľadnenie potrieb človeka – zákonníctvo bez lásky

Uctievanie v Duchu a v pravde je základom vyváženej bohoslužby.

Rim. 12,1. – „Nech celý váš život je ako živá, svätá obeť, ako bohoslužba, ktorá je Bohu príjemná.“ (NPK); „Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Bohu.“ (SEvP)

- uctievať v duchu a v pravde znamená nemať predsudky voči nikomu ako osobe či príslušníkovi niektorého národa či národnosti,

- uctievať v duchu a v pravde znamená neuprednostňovať (nemať predsudky voči miestu) bohoslužby alebo modlitby,

- uctievať v duchu a v pravde znamená neuprednostňovať formu a tradíciu pred obsahom.

Uctievať v Duchu a v pravde znamená mať spoločenstvo s Bohom v srdci, v myslí a konať podľa najvyššieho poznania aké máme.

Amen